Foreningen Nutidig Kristen Spiritualitet

Formandens beretning til generalforsamlingen 25. oktober 2026

EKSOTERISK OG ESOTERISK KRISTENDOM

Foreningen Nutidig Kristen Spiritualitet findes, fordi spiritualitet i Danmark de seneste femhundrede år har været forvaltet i en eksoterisk kirke. Det vil sige, at kirken i sin selvforståelse har været optaget af de ydre former (ekso = ydre) dvs. den rigtige gudstjeneste, den rigtige moral samt den rette lære om, hvad medlemmerne skal tro. Når en eksoterisk kirkeform lykkes, er den god til at samle mennesker om fælles værdier - sådan som kærlighedsbudskabet, der kan konkretiseres i f.eks. venlighed, omsorg for hinanden og gensidig tillid.
Men for at en kirke kan være balanceret, må den også tilgodese den esoteriske form for spiritualitet (eso = indre). For det esoteriske spor er optaget af den indre forankring af reelle erfaringer af det guddommelige, hvor etik opstår af hjertets indre, og hvor bøn dybest set er et samvirke med Gud.
Det esoteriske har altid ligget som en understrøm i folkekirken, fordi der altid har været mennesker, som er født med en esoterisk lægning. Men i de sidste halvtreds år er vi blevet flere, som artikuleret spørger efter en esoterisk og autentisk kristen spiritualitet i Danmark.
Så det er foreningens opgave at være et miljø for esoteriske kristendom - i og udenfor folkekirken. Derfor forholder vi os undersøgende til spiritualitet i andre kristne traditioner og indenfor andre religioner, - for at vi kan bidrage til at udvikle former for indre praksis og bøn, der kan imødekomme det behov for erfaringer af ånd, som forventeligt vil stige i takt med, at presset fra kriserne omkring os nøder os til at besinde os på, hvad der har højest værdi for os selv og for vores samfund.

GUDSTJENESTERNE

Vi holder gudstjenester i Lyseng Kirke ved Århus hver anden måned. Her søger vi en balance mellem indre praksis og udadvendt kontaktfuldhed på den ene side - og på den anden side en balance mellem menighedens deltagelse og præstens ledelse. Det er vigtigt at gøre det tydeligt, at gudstjenesten i sit samlede nærvær og udtryk er et fælles ansvar.
Tak til dem der uhonoreret bidrager henholdsvis til det praktiske og til gudstjenestens musik.

MEDITATIONSGRUPPER

Vi er i kontakt med to selvstændige meditationsgrupper.
I Århus er der Klostergruppen, som mødes i Klosterkirken om centrerende bøn.
Og i Skanderborg er der en meditationsgruppe, som mødes to gange månedligt. Her arbejder man med en undersøgende indre praksis, hvor det esoteriske perspektivs nærvær træder frem, og de individuelle erfaringer kan give sig til kende også som et fælles felt, hvor Ånd har mulighed for at kunne lande.
Gruppen, der holdt til i Lyseng Kirke med Elisabeth Staal Jensen som leder, er stoppet, men kan formodentlig vækkes til live, hvis nogen har lyst at overtage ledelsen!

RETRÆTER
Peter Ruge har ligesom sidste år holdt to retræter på Nygård på Als efter et koncept, hvor man hver for sig tilbringer det meste af dagen udendørs, og derfor i høj grad selv er ansvarlig for sin proces. Disse retræter har generelt afsat meget spændende erfaringer af, hvordan en dybere kontakt til både den levende natur og til himmel, hav og jord kan forbinde sig med en dyb kristen spiritualitet.
Der har tillige været en retræte på Ådalen med Peter Ruge, Jutta Sørensen og Pia Pedersen, hvor ideen har været både at bringe det kropslige mere i spil og at interagere med den ignatianske tradition for kristen spiritualitet, som har en forankring på Ådalen.
Det er fælles for disse to typer af retræter, at de åbner erfaringer til temaer, som det traditionelt har været vanskeligt at forbinde med kristen spiritualitet: kroppen og naturen. Så det er spændende at iagttage, hvor enkelt det kan lade sig gøre at åbne dette meget centrale felt.
Hvad fremtiden angår, så er nogle af os, der gennem årene har holdt retræter, begyndt at blive ældre, så der er plads, hvis nogle yngre har mod på og lyst til at tage opgaven op.

KURSUS- OG RETRÆTEDAGE
Gennem flere år har Morten Musicus Pedersen medvirket i halvårlige fordybelsesdage i "Hjertets bøn" - som optakt til henholdsvis jul og påske sammen med Inge Margrethe Bonnevie og Silkeborg kirke.
Peter Ruge har sammen med Martin Guldberg sidste år ved juletid holdt kursusdage på Løgumkloster Refugium over musik og kristen spiritualitet med julens indre erfaring som tema.
Vi har desuden haft to forløb over to adskilte dage med Kristusprocessen som overskrift. Forløbet søger at identificere den forestilling i vores eget liv, at Kristus som en levende impuls virker ind i menneskehedens bevidsthedsevolution. Det seneste forløb her i efteråret er fjerde gang over to år, og det har været overraskende, at så mange mennesker kan forbinde sig med dette tema, som jo dybest set udtrykker en tro på, at det guddommelige virker ind i vores fælles kultur og bevidsthedsformer.

VÆRKSTED FOR KRISTEN SPIRITUALITET
Vi har årligt haft en række møder i Århus under arbejdstitlen "Værksted for kristen spiritualitet". Tanken er, som titlen siger, at indbyde til et forum for udforskning og fælles nytænkning.
I foråret havde vi døden og dødsprocessen som tema. Først en aften med Hanne Bess Boelsbjerg, som fortalte om sit arbejde med døende mennesker. Phillip Nees fortalte en følgende aften om den buddhistiske opfattelse af død og reinkarnation. Endelig sluttede Peter Ruge foråret af med at fortælle om, hvordan danske teologer kan nyfortolke traditionelle forestillinger om, hvad der sker, når mennesker dør.
Vi har imidlertid valgt at lukke dette forum ned for nuværende, fordi interessen for deltagelse har været begrænset. Men vil lade det genopstå, når lejlighed byder sig

Vi har også sammen med pianist Kristian Giver arrangeret to eftermiddage, hvor han under overskriften meditative klaverklange delte sine erfaringer med musik og meditation.

SPIN - OFF
De erfaringer vi gør os gennem foreningens aktiviteter giver også anledning til arrangementer i andre sammenhænge, blandt andet indenfor folkekirkens rammer. Det gælder Peter Ruges undervisning og retræter med præster samt på retrætedage i sogne rundt om i landet. Disse retræter, grupper og møder afspejler helt foreningens ambition om at kunne inspirere til spirituel fornyelse i det folkekirkelige miljø.

LA RIVELAINE
Vi har som nævnt sidste år etableret et mere formelt samarbejde med et lille nyt klosterfællesskab - La Rivelaine i Belgien, hvor en gruppe på fire munke, der tidligere boede på Chevetogneklosteret, sammen med en mindre gruppe lægfolk har dannet The Fellowship of St Michael Archangel. Formålet er at skabe og udvikle et økumenisk, spirituelt fællesskab, og igen i år har en lille studiegruppe besøgt klosterfællesskabet her i august. Besøget havde "Marie-Sophia" som tema, og gruppen har deltaget i undervisning, gudstjenester og i det fælles klosterarbejde - bl.a. i stedets røgelses- og duftværksted.
Ligeledes har vi her først i oktober haft besøg af et af fællesskabets medlemmer, David Nieuwejaers, som over en weekend på Audonicon stod for en meget inspirerende workshop om den rolle, som Jesus spiller for islamisk mystik.
I 2027 har vi planer om et nyt besøg på La Rivelaine med en gruppe – og et nyt kursus med David Nieuwejaers på Audonicon, hvor temaet vil være relateret til kristen mystik.

FORENING OG NETVÆRK
En meget stor del af foreningens aktiviteter udgår fra bestyrelsen, men vi vil også gerne give støtte - økonomisk og praktisk - hvis nogen blandt foreningens medlemmer har lyst til at tage nye initiativer. Hermed vil vi gerne bidrage til en oplevelse af os som ikke blot en forening med medlemmer og en bestyrelse, men også som et netværk af mennesker, der virker sammen om en fælles proces mhp. dannelse af en nutidig kristen spiritualitet i Danmark.

HJEMMESIDEN
Vi opfatter primært hjemmesiden som en forankring af foreningens aktiviteter, hvor de bliver synlige for foreningens medlemmer - og i mindre grad som foreningens vindue på internettet. Den er jævnt godt besøgt og er en god ramme for både orienterende stof og for annoncering.
Ud over vores egne projekter giver vi også gerne plads til annoncering af medlemmernes arrangementer i andre sammenhænge.
Tove Vejlgaard er sammen med Morten Pedersen ansvarlig for hjemmesiden, og de lægger et stort arbejde i at udvikle og vedligeholde den, mens Mette Munk tager vare på foreningens side på Facebook.

TAK TIL BESTYRELSEN
Bestyrelsen består for nuværende af Tove Vejlgaard, Mette Munk, Morten Pedersen, Lisbeth Pedersen, Helle Riisager og Peter Ruge. Vi har et meget velfungerende arbejdsteam, så jeg kan som formand glæde mig over en stor og stabil arbejdsindsats i det forgangne år, og vi ser med forventning frem til nye udfordringer og projekter i det kommende.

Peter Ruge, formand
15. oktober 2026